

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE Xe KAMER

A R R E S T

**nr. 220.523 van 7 september 2012
in de zaak A. 204.316/X-15.072.**

In zake : Elena GULBANDOVA
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Martine De Raedemaeker
kantoor houdend te 2800 MECHELEN
Augustijnenstraat 10
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

het BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST,
vertegenwoordigd door de Brusselse Hoofdstedelijke regering
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Jérôme Sohier
kantoor houdend te 1000 BRUSSEL
Emile De Motlaan 19
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 3 april 2012, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging van “de administratieve beslissing dd. 2.02.2012 vanwege het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, Bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting, Directie Huisvesting” houdende de weigering van de aanvraag van de verzoekster voor een bijdrage in het huurgeld.

II. Verloop van de rechtspleging

2. Bij beschikking van 6 april 2012 wordt aan de verzoekster het voordeel van de kosteloze rechtspleging verleend.

De verwerende partij heeft een nota ingediend.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een verslag opgesteld.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 22 juni 2012.

Staatsraad Jan Clement heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Martine De Raedemaeker, die verschijnt voor de verzoekster, en advocaat Manoël De Keukelaere, die loco advocaat Jérôme Sohier verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Alexander Van Steenberge heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3. De verzoekster bewoont een appartement aan de Jachtlaan 10 te Etterbeek.

4. Op 3 augustus 2011 stelt de verwerende partij een brief op waarin aan de verzoekster wordt meegedeeld dat op 1 december 2011 de termijn van vijf jaar verstrijkt waarvoor zij een huurtoelage geniet, dat een aanvraag voor een hernieuwing van die toelage uiterlijk tegen 17 september 2011 moet worden ingediend en dat na die datum de aanvraag als ongeldig zal worden geacht.

5. Met een brief van 30 november 2011 bezorgt de verzoekster aan de verwerende partij een ingevuld aanvraagformulier voor een huurtoelage. Daarbij voegt zij een attest van het OCMW van Etterbeek waaruit blijkt dat zij in

2009 genoot van een inkomensgarantie als oudere, alsook een attest van de gemeente Etterbeek inzake haar gezinssamenstelling. In het formulier schrijft zij in de voorziene ruimte voor een “beknopte beschrijving van de feiten waarop (de) vraag betrekking heeft”:

“Hierna wil ik u op de hoogte houden dat ik de brief i.v.m. het verlengen van mijn huursubsidies niet heb ontvangen. Eind november 2011 is het (het) 5de jaar dat ik recht heb op huursubsidies. Omdat ik geen brief heb gekregen kon ik vooraf geen aanvraag doen om mijn subsidies te verlengen.

Ik vraag u beleefd om hiermee rekening te houden en mijn huursubsidies te verlengen.”

6. Op 30 november 2011 levert de verwerende partij een “indieningsbewijs premie voor V.H.I.T. onaangepaste woning ‘47’” af aan de verzoekster.

7. Op 2 februari 2012 neemt de directie Huisvesting van het bestuur Ruimtelijke Ordening en Huisvesting van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest het bestreden besluit dat als volgt luidt:

“Mevrouw,

Tot onze spijt moeten wij u meedelen dat u geen aanspraak meer kan maken op de bijdrage in het huurgeld.

De gegevens waar wij u om verzochten in ons schrijven van 03/08/2011 jl. om uw dossier te vervolledigen, werden ons immers niet bezorgd binnen de gestelde termijn, zijnde uiterlijk 17/09/2011.

Buiten de hypothese waar het geschil over deze beslissing geanalyseerd kan wo(r)den als gaande over een subjectief recht waarvan enkel de gewone hoven en rechtbanken kennis kunnen nemen, staat een beroep open bij de Raad van State binnen zestig dagen na kennisgeving van de beslissing. Het verzoekschrift hiertoe dient bij een ter post aangetekende brief toegezonden te worden aan de Raad van State, Wetenschapsstraat 33 te 1040 Brussel”.

IV. Ontvankelijkheid van de vordering

Uiteenzetting van de exceptie

8. In haar nota werpt de verwerende partij op dat de Raad van State niet bevoegd is om kennis te nemen van deze vordering. Volgens haar heeft het werkelijke onderwerp van de vordering betrekking op subjectieve rechten

waarvoor de exclusieve bevoegdheid bij de gewone rechter ligt. Ze meent dat zij over geen beoordelingsvrijheid beschikt en dat de gelding van de rechten en de plichten louter voortvloeit uit de toepassing van de wet en niet uit een administratieve beslissing.

Uit een analyse van de toekenningscriteria vermeld in het besluit van 22 december 2004 van de Brusselse Hoofdstedelijke regering tot instelling van een verhuis- en installatietoelage en van een bijdrage in het huurgeld (hierna: het besluit van 22 december 2004) blijkt, aldus de verwerende partij, dat er geen appreciatiemarge bestaat voor de overheid. De toelage is immers afhankelijk van de inkomsten van de aanvrager (artikel 7), het feit of hij al dan niet een onroerend goed met een woonbestemming of bestemd voor beroepsdoeleinden volledig in eigendom, in erfpacht of in vruchtgebruik heeft (artikel 8), en een aantal zeer concrete bijzondere voorwaarden betreffende de woning. Voorts is er evenmin enige marge bij de behandeling van de aanvraag, aangezien artikel 10 duidelijk de wijze van indiening vastlegt op straffe van ongeldigheid van de aanvraag en artikel 12 uitdrukkelijk aangeeft dat als de overheid melding maakt van bijkomende documenten die aan het bestuur moeten worden toegestuurd, deze gevraagde documenten moeten worden voorgelegd binnen een termijn van 45 dagen nadat het schrijven is verstuurd, zo niet wordt de aanvraag als ongeldig aanzien.

Artikel 2 van het besluit van 22 december 2004 bepaalt dat een verhuis- en installatietoelage “kunnen” worden toegekend binnen de perken van de kredieten die hiertoe in de uitgavenbegroting van het ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn ingeschreven. Gelet op het voormelde kan hieruit, aldus de verwerende partij, echter niet worden afgeleid dat er sprake zou zijn van een discretionaire bevoegdheid.

Beoordeling

9. De bestreden beslissing werd genomen met toepassing van het besluit van 22 december 2004.

Gelet op artikel 2 van dat besluit kan er, binnen de perken van de kredieten die hiertoe in de uitgavenbegroting van het ministerie van het

Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn ingeschreven, een huurtoelage (van beperkte of onbeperkte duur) worden toegekend. Buiten de voorwaarde van de nodige budgettaire ruimte, moet voor de toekenning van de toelage nog worden voldaan aan de voorwaarden die blijken uit de volgende bepalingen van het besluit van 22 december 2004:

“Artikel 1. Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:

(...)

4° Ongeschikte woning: de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen woning :

a)die niet voldoet aan de normen die door de Regering worden opgelegd op grond van artikel 4 van de Brusselse Huisvestingscode;

b)waarvoor de burgemeester een tijdelijk of definitief besluit van onbewoonbaarheid of overbevolking heeft genomen na het opmaken van de oorspronkelijke huurovereenkomst;

c)waarop een onteigeningsbesluit of een sloopvergunning rust;

d)waarvan na onderzoek geacht wordt dat ze niet voldoet aan de kwaliteitsnormen zoals die door de Minister op grond van dit besluit zijn vastgesteld :

-door de beampten van het bestuur;

-door de beampten van gemeenten of O.C.M.W.'s, op grond van een verslag waarvan het model door de Minister wordt vastgesteld;

5° Geschikte woning : de in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest gelegen woning die voldoet aan de kwaliteitsnormen bepaald door de Minister op grond van dit besluit;

(...)

Art. 4. §1. De huurtoelage dient om gedeeltelijk of helemaal het huurverschil te dekken voor personen die een ongeschikte woning verlaten om een geschikte woning te betrekken en ze wordt toegekend voor zover het huurverschil minstens 12 euro bedraagt.

(...)

§3. De huur van de woning die in aanmerking wordt genomen voor de berekening van de huurtoelage mag niet meer dan 200 % bedragen van de bedragen vastgesteld in artikel 14, § 4, Kolom 2 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 juli 2002 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 19 november 1998 tot organisatie van de sociale verhuurkantoren.

(...)

Art. 5. §1. Het recht op de huurtoelage van beperkte duur geldt voor een periode van 5 jaar, eenmalig hernieuwbaar voor dezelfde duur, ingaand op het ogenblik waarop de huurovereenkomst die het voorwerp vormt van de oorspronkelijke aanvraag wordt opgemaakt, behoudens de toepassing van artikel 9, § 4, van dit besluit.

(...)

§2. Het recht op de huurtoelage van onbeperkte duur geldt als de aanvrager of één van diens gezinsleden bejaard of gehandicapt is op de dag waarop de aanvraag wordt ingediend.

Deze toelage wordt toegekend per hernieuwbare periode van vijf jaar, voor zover nog steeds aan alle toekenningsvoorwaarden voldaan is.

HOOFDSTUK III. – Toekenningsvoorwaarden

Art. 6. De aanvrager moet minstens 18 jaar oud of ontvoegd zijn op de dag waarop de aanvraag wordt ingediend.

Met uitzondering van de kinderen ten laste kan een persoon slechts deel uitmaken van één enkel gezin dat de toelagen aanvraagt of geniet die op grond van dit besluit worden toegekend.

Art. 7. Het inkomen mag ten hoogste 15.456 euro bedragen (netto belastbaar inkomen voor het voorlaatste jaar dat aan dat van de aanvraag voorafgaat), verhoogd met 1.035 euro per persoon ten laste, 4.485 euro voor elke persoon naast de aanvrager zelf, diens echtgeno(o)t(e) of kinderen ten laste, 1.035 euro voor elk mindervalide gezinslid.

Art. 8. De aanvrager of diens gezinsleden mogen geen onroerend goed met een woonbestemming of bestemd voor beroepsdoeleinden volledig in eigendom, in erfpacht of in vruchtgebruik hebben.

Art. 9. Voorwaarden betreffende de woning.
(...)

§ 2. Om van de huurtoelage van beperkte duur te genieten, moet de aanvrager een geschikte woning betrekken en een niet geschikte woning verlaten die hij betrokken heeft gedurende een ononderbroken periode van minstens 12 maanden.

Van deze minimale bewoningsduur wordt evenwel afgeweken als de ongeschikte woning niet voldeed aan de normen vastgesteld door de Regering op grond van artikel 4 van de Brusselse Huisvestingscode of waarop een besluit van de burgemeester rust dat genomen werd op grond van artikel 135 van de nieuwe gemeentewet.

§ 3. Om van de huurtoelage van onbeperkte duur te genieten, moet de in artikel 5, § 2, van dit besluit bedoelde aanvrager een ongeschikte woning verlaten om een geschikte woning te betrekken die is aangepast aan de vereisten verbonden aan de leeftijd of de handicap van de aanvrager of van de desbetreffende persoon van zijn gezin, inzonderheid wat de toegangs-, bewegings- en uitrustingsfaciliteiten betreft.

§ 4. De afgevaardigde van het bestuur kan een termijn van drie maand toestaan voor het uitvoeren van bepaalde werken om de woning geschikt te maken.

Deze termijn kan door de Minister verlengd worden voor een tweede periode van drie maanden. Na het verstrijken van die termijn wordt de aanvraag als ongeldig beschouwd.”

Uit de voormelde bepalingen blijkt dat de voorwaarden voor de toekenning van een huurtoelage geen enkele appreciatiemarge laten aan de overheid. Inzake het al dan niet toekennen van de huurtoelage beschikt de overheid dan ook niet over een discretionaire bevoegdheid, maar wel over een gebonden bevoegdheid.

Het werkelijke voorwerp van de vordering is een betwisting over een subjectief recht, namelijk het burgerlijk recht op een toelage. Aangezien overeenkomstig artikel 144 van de Grondwet geschillen over burgerlijke rechten bij uitsluiting behoren tot de bevoegdheid van de gewone hoven en rechtbanken, is de Raad van State niet bevoegd om kennis te nemen van de voorliggende vordering en is zij dus onontvankelijk.

De exceptie is gegrond.

BESLISSING

De Raad van State verwierpt de vordering.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van zeven september 2012, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

Jan Clement,
bijgestaan door

Silvan De Clercq,

staatsraad, wnd. voorzitter,

griffier.

De griffier

De voorzitter

Silvan De Clercq

Jan Clement